

Izhaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 5. zvečer. — Cene oglaševanja 16 st. na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Ptošno-hranilnični račun št. 652.841.

Vojna na skrajnem Vstoku.

(Brzobjavne vesti.)

Ofenziva generala Kuropatkina.

Rusi zavzeli Sandepu.

PETROGRAD 28. General Kuropatkin je včeraj brzobjavil: Na desnem boku je pri čela ofenziva proti sovražniku. Današnja brzobjavka poroča, da je bil japonski protinapad pri Sandepu odbit. Ru i so, odstranivši vse umetno narejene ovire, sicer vdrli v močno utrjen Sandepu.

Bitka pri Sandepu.

PETROGRAD 28. Glasom nekega poročila od 26. t. m. je trajala bitka pri Sandepu ves dan. Rusi so izgubili povodom zavzeta utrdbe 45 častnikov in 1000 mož mrtvih in ranjenih; vjeli so 102 Japonca ter zaplenili mnogo orožja, vozov in streliva.

Kuropatkin v Tašanu.

LONDON 28. »Standard« poroča iz Tokija od 27. t. m.: General Kuropatkin je v Tašanu; ojačil je obe krili. Na desnem krilu ima izlasti 20 000 mož konjeničstva.

Blokada Vladivostoka.

LONDON 28. »Morning Post« poroča iz Sangaja od 27. t. m., da so Japonci pričeli uspešno blokado Vladivostoka.

Dogodki v Rusiji.

Iz Varšave.

VARŠAVA 28. Časopisi so ustavili svoja izdajanja. Prodajalnice so zaprte. Štrajk se razširja. Oviran je tudi telefonski promet. Na včerajšnjem spopadu med delavci in policijo sta bili dve osebi ubiti, sedem pa ranjenih.

VARŠAVA 28. Štrajk je danes splošen. Štrajkovcev je 100.000. Časopisi niso izšli. Promet na tramvajih je ustavljen. Mir se ni kalil. Mestne oblasti se s tovarnarji in tovarniškimi nadzorniki posvetujejo o položaju.

Iz Moskve.

MOSKVA 28. Tukajšnji mestni svet je izvolil posebno komisijo 15 členov, ki se bo bavila z delavskim gibanjem. Komisija bo za časa gibanja stalno zborovala, da se za more pri tovarnarjih in pri prebivalstvu informirati.

Delavci tobačne tovarne so pričeli štrajkat. Lastniki tovarn so odločili, da ne ugodijo zahtevam delavcev. Tudi delavci tovarne za sladkor so ustavili delo.

MOSKVA 28. Danes so izšli vsi časopisi. Glasom tovarniških nadzorstev štrajka še 20.000 delavcev, petem ko jih je 16.000 zo pet prišlo na delo.

Ministerski svet o štrajku.

PETROGRAD 28. Ob tvoritvi seje ministerskega sveta dne 24. t. m., je pred sedaj ministrom Witte povdarjal potrebo, da se ministerski svet izjavi o najnovejših dogodkih, da poizveduje o njih vzrokih ter stori

potrebne korake, da se enaki dogodki več ne ponove. Po kratki debati je ministerski svet ta predlog odklonil, češ, da ni v to kompetenten.

Iz Lodza.

LODZ 28. Tukaj je splošno ustavljen delo. Okolo 100.000 delavcev štrajka. Listi niso izšli. Telefonski promet z Varšavo je bil danes ustavljen.

Brzobjavne vesti.

† Baron Di Pauli.

DUNAJ 28. Bivši minister baron Di Pauli je danes umrl.

DUNAJ 28. Kakor se naknadno poroča, je imel Di Pauli polipa v nosu. Pred osmimi dnevi je bil operiran, vendar brez vpeha; pojavilo se je unetje, ki se je razširilo na možgane. (Baron Di Pauli je bil leta 1844. rojen na južnem Tirolskem. Leta 1868. se je vdeležil vojne, za kratek čas je potem prestopil v papežovo armado. Leta 1877. je bil izvoljen v državni zbor. V Thunovem ministerstvu je baron Di Pauli dne 6. okt. 1898. prevzel ministerstvo za trgovino. Povodom demisije Thunovega ministerstva je bil odlikovan redom železne krone I. reda. Leta 1902. je bil imenovan členom gospodske zbornice.)

Orlowski obsojen.

DUNAJ 28. Po šestdnevni razpravi je bil bivši dunajski odvetnik dr. pl. Orlowski na temelju pravoreka protnikov radi goljufige in krivde obsojen na štiriletno ječo, poostreno vsako četrto leta s postom in izgubo plemstva.

Nesreča v trboveljskem rudniku.

TRBOVLJE 28. Danes je umrl šest delavec, ki je vsled eksplozije ponesrečil. Kraj nesreče je od vseh strani zaprt. Delo se vrši normalno.

Državnozbornske volitve na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 28. Volilni boj med ministrom Hieronymi in Vaszonym traja ob 1. uri po noči še dalje. Zadaži ima že 160 glasov večine. Graf Julij Andrássy je bil izvoljen.

BUDIMPEŠTA 28. Po dvadnevem ljutom volilnem boju je bil v VI. okraju izvoljen Viljem Vaszonyi (demokrat) s 4034 glasovi proti ministru za trgovino Hieronymi, ki je dobil 3812 glasov.

BUDIMPEŠTA 28. Od dosedaj znanih 391 volilnih izidov pripada liberalni stranki 147, Kešutovi stranki 158, disidentom 23, Barffyjevi stranki 13, ljudski stranki 23, nacionalistom 6, divjakom 8 mandatov. Potrebno je 13 ožjih volitev. Liberalna stranka je izgubila 56 mandatov.

Nastale govornice, češ, da je grof Tisza vsled izida volitev že podal svojo demisijo, ne odgovarjajo resnici, oziroma so prerae. Počakati hoče, preden demisijonira, kakor se zatrja, še le končnega volilnega izida, ki se pričohi dne 5. februarja.

— Lubezen se ne meni za kralja.

— Pusti me, dragi, ker kraj tebe pozabljam na vse ostali svet in ne bom za nikako delo. In vidiš, res sem pozabila na vse. Berislave, grešila sva, ljubeča se, duša.

— Mari je čisto ljubiti se isto, kar grešiti?

— Ali nisva pozabila na to milo Mater božjo, pred katero svojiva? Ti ne veš, kako je dobra, kako milostiva. Da ni bilo njene pomoči, morala bi bila morda po sili objemati neljubljenega moža. Velika je njena moč. To čutim še le sedaj, čuteča silo svoje ljubezni do tebe. Govore, da jo je slikal svetnik, a donesel semkaj eden pradedov mojih iz svetle dežele, smanet je to našega plemena. Koliko solz sem potočila pred njo radi najine ljubezni! Oh, mati mučenica, preštela jih je vseh in tehtala na svoji roki, pa se me je usmilila. Ali ne vidiš tega? Ne stojiva li tu skupaj, ali me nisi poljubil, ker si me sme! poljubiti, Berislav, po njeni milosti? Zaročena sva, posvečena srcem. Kolike sreče! Glej, kako se dobra smehlja in zdi

SZEGZARD 28. Z volitev vračajoči se mladiči so nocej po noči napadli 2 orožnika, ki sta v sili rabila bajonete. Eden mladičev je bil na prsih tako močno ranjen, da je vsled tega umrl. Mladiči so potem orožnika pretepli, da so ju težko ranjena morali odnesti v bolnišnico.

Italijanska zbornica.

RIM 28. Na dnevnem redu je bil za konski načrt glede dolžtve civilne liste za časa vladanja kralja Viktor Emanuela. — Zbornica je v tajnem glasovanju vsprejela načrt zakona z 235 proti 32 glasovi (socijalistov in republikancev).

Dementi.

BEROLIN 28. »Wolffov biro« poroča v nasprotju z raznimi vestmi, ki so jih priobčili časniki o bolezni prestolonaslednika, da je isti popolnoma zdrav ter da vrši svojo službo.

Iz Hrvatske.

Zagreb, 27. januarja 1905.

Malo življenja se opaža tudi v našem saboru. Predsednik sabora sicer res ne govori, ampak samo opominja galerijo, naj se ne smeje. Nu, za to pa ta predsednik podelja besedo največ opozicijsalcem. On ve, da bi vladavci slepo votirali proračun, a njihovi govori bi šli le na adresu opozicije, ki da tako psuje naše ljubljene brate z one strani Drave. Od govornikov v saboru sta se posebno izkazala Vrbašić in Tuškan. Posrečilo se jima je, da sta krasno in resnično predočila vsa tista kolosalna in nepretržna žaljeaja, ki jih moramo prenašati dan na dan. Oba ta dva poslanca sta mislila tako, kakor mislijo vsi hrvatski rodoljubi, katerim ni še zamrlo v srcih prava in iskrena ljubav do svoje domovine. Od »čistih« je govoril dr. Mile Starčević. E, kako nesrečno je govoril! Kako je s tem svojim govorom zopet pokazal, da stranki »čisti« — kateri te on prišiš — ni do pravega narodnega dela in delovanja, ampak da išče le to, kako bi došlo do novih strankarskih razmerie in nadmodrovanja. Mile Starčević ni govoril o budgitu, ampak kritiziral je obstoječe — opozicijsalne stranke, o čemer je, seveda, uničeval načela vseh strank in je le svojo »čisto« stranko proglašal kakor jedino »pravo« in nositeljico odrešenja! Pa kdo se danes še ozira na take govore!

Od vladnih govornikov se je ogasil — med drugimi — tudi ban Pejačević. Skušal je, da bi odgovoril poslancema Harambašiću in Urbančiću, kar pa se mu ni posrečilo. Branil je interese Madjarov, kakor ne bi jih najogljivejši Madjar! On odobrava da se na Hrvatskem sme viti madjarska zastava; on odobrava, da se v našem domobranstvu usiljuje najskrajnejša madjarizacija. In mnogo tega še. A to je sin istega bana Pejačevića, ki je raje odstopil, nego da bi bil dopustil, da bi Madjari delali proti

se mi, da to nabrano evetje okolo nje na novo cvete in dehti kakor kadilo ljubavne žrtve. Mati božja! Mati božja! je vkleknula deklica, izvivši se ljubljenu in pokleknišvi na klečalo, stara zaščitnica našega plemena — evo me pred tabo srečno in blaženo! Hvala ti. Prikrjajšala si dneve in ure, okretila, posvetila srce moje. Tvoja blagotvorna roka je odklonila oblast pogube od moje m'ade glave. O zvezda morská, tvoja luč je prinesla preko valovja miljenca za moje srce. Hvala ti, slava ti! Vsprejmi tudi njega pod svoje okrilje, saj je moj, moj! Meni si dobra, bodi tudi njemu, ker midva oba imava odsej eno srce, eno dušo. In poznaš ga dobro, saj si čula od mene stokrat njegovo ime, skozi smeh, skozi jok, skozi žalost in radost. Dober je. Oh, zaročnik moj, je rekla deklica, potegnivši junaka k sebi na klečalo, poklekni poleg mene. Prvikrat sva se sešla v gaju pred materjo božjega sinu, in tu nju je zopet sestala, zaročena sva. Pomoliva pred Materjo božjo, naj nas v tretje združi — za vedno.

volji naroda hrvatskega! O, Bog se nas usmili!

Ban in madjaroni bi hoteli za vsako ceno dobre odnošaje z Madjari. A kako naj se vzdržujejo ti dobri odnošaji, ko morajo hrvatski vojaki hoditi na Madjarsko radi volitev kar si Madjari tolmačijo tako, da jih pošilja naša vlada, da streljajo medjarsko ljudstvo. Skoro vsi regimenti iz Hrvatske so odšli tja čez v Madjarsko, da bodo na pomoč nasilju Tisze na izvajanju volitev. Tudi naši zagrebški vojaki so odšli. Nam pa so poslali semkaj vojaké iz Maribora.

Neštevilnokrat ste naglašali že v svojem cenjenem listu, kakovi turški odnošaji vladajo v XX. stoletju za naše novinstvo. Še vedno se dogaja pri nas, da nekateri listi doživljajo po tri konfiskacije na dan. A to še ni zadosti. Marveč je bil te dni v Karlovcu obustavljen opozicijski list »Svetlo«, ki je izhajal okolo četrto stoletja. List je obustavljen pretvezno radi tega, ker ni položil potrebne kavotje, a se vendar bavi s politiko. V resnici pa se je zgodilo to, ker se je boril neustraheno proti sistemu. No, urednik lista Dušan Lopskič, ni obnemogel radi tega, ampak bo izdaval nov list pod imenom »Glasnoša«. Žalostni so odnčšaji za naše novinstvo, a nikake nade ni do kakega skorajšnjega zboljšanja.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 28. januarja 1905.

Kuropatkinova ofenziva.

Že dne 11. t. m. smo predvideli ruske ofenzive proti japonskemu boku in hrbtu. To predvidjanje je bilo potrjeno že po vesteh dne 14. t. m. o pohodu kavalerije Miščenka. Povdarjali pa smo, da so to le prehodniki vedno več in rastoče ruske ofenzive v dobi od januarja do tajanja ledu, do meseca marca. Tedaj smo rekli, da bo število ruske kavalerije, ki operira, znašalo kakih 30.000 konjenikov. In res se govori danes že o 20.000 mož ruske kavalerije ob japonskem levem boku.

Pogoje, pod katerimi se utegne zapričeti ta ruska ofenziva, smo naveli v št. od 11. t. m. R. k. smo: 1) da je krajina zapadno od reke Hunho le slabo zasedena od japonskih čet; 2) da je tudi železnica Kajčev-Hajčen slabo preskrbljena z varnostnimi četami, da je torej lev bok Japoncev v dolgosti kakih 150 km razmeroma jako vabljiv za rusko ofenzivo. In do te ofenzive je tudi res dešlo dne 14. t. m. po kavaleriji. V številki dne 19. t. m. smo naveli tudi razloge, ki govore za tako Kuropatkinovo ofenzivo z njegovim desnim krilom ravno v tem letnem času, ko so reke zamrzovane, ko ima v kavaleriji močnu ofenziven element, in ko sta japonski lev bok in dovozna črta preeskonpirana. Vse te okolnosti so morale, kakor že rečeno, vabiti Kuropatkina na večo ofenzivo.

Objemajoča se sta klečala mlada pred sveto zaščitnico večne ljubezni. Usta so jima obnemela, čelo se jima je povzdigalo od zanosá, a iz oči jima je seval plamen, ki greje z milobo vesoljni svet, sveti plamen ljubezni. Tedaj je iznenada skočil mladenič, potegnil sabljo in jo položil pred Mater božjo, ter je rekel, dvignivši desnico:

— Svetnica božja! Mati odrešenika sveta! Na pragu sreče sem in gledam skozi vrata v raj. Posvečam ti junaško sabjo, naj zablesti za pravico in svobodo, naj jej zamah vodi vzlet ljubezni m je, da mi želja sreca postane resnica. Odhajam v svet, odhajam v boj. Daj, da bo zmaga kratka, da se ne bo prelivala nedolžna kri. Zaročeno poverjam tebi, tvoji močni zaščiti; a ko se povrnem, povrni mi ta cvet, da si ga denem za srce. In zaobljubljam se ti na junaško zvestobo, da ti sezidam hram, da te bo v njem ljubezen slavila in hvalila, da ti bodo čista sreca prinašala žrtve svoje.

(Pride še.)

PODLISTEK. 115

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C. — C.

XII.

— Da vsrčiva, Angelija? Ali ni ljubezni tolika, da je, tudi če jo siplješ z obema rokama, ne moreš potratiti v kratkem življenju človeka? Si-li kedaj čula slavca, ko zliga pesmico svojo? Stokrat si čula pesmico njegovo, in vendar jo zopet rada poslušáš. Taka je ljubezen od arca.

— Da, da, to mislim tudi jaz, da si ne vem še prav. Ali pusti me. Čuješ, na dvoru narašča krik. Ljudje bodo vpraševali po meni, po tebi. Moram po svojem opraviilu, ker sem tu gospodarica. Kaj poreče kralj, kaj toliki gestje?

V številu od 22. januarja smo rekli, da bo Oyama prisiljen s tem operirati na dve strani, da preloži svoje težišče na zapad. Kuropatkin pa bo mogel operirati z nerazdeljeno glavno silo na eno, zapadno stran, a to do meseca marca. Potem pa preloži svoje težišče na vztočno ofenzivno krilo. Ker glavni cilj Kuropatkinov je in ostane ta, da odreže Oyamo od Vztoke, od Koreje.

Če pa se Kuropatkinu posreči sedanja ofenziva z močnim desnim krilom iz črte Sandepu-Betsia, potem pa vrže Oyamo v gorovje Talia. To pa bi absolutno pomenjalo katastrofo za Oyamo, ako se ruski kavaleriji posreči odrezati za nekaj časa japonska dovažanja v črti Hajčeng-Njučvang.

Slednjič smo povdarjali — v zmislu vsega rečenega — da je to sedanja rusko ofenziva smatrati le kakor od momentanih razmer zahtevan taktičen in ne strateški udar.

Glasom današnjih vesti je res položaj takov le: Zdi se, da je ofenzivna skupina Kuropatkinova reko Hunho v širini kakih 8 km prekoršala od zapada proti Vztoku in so po oficijelno potrjenem zavzetju kraja Sandepu, 8 km južno zapadno od Santana, Rusi stopili v črto Sandepu-Njuče Betsia. (Glej »Edinost« od 20. t. m. in primerjaj Čantan Betsia z gornjo črto). Ta fronta se nahaja 26 km od Ljaojana. Ta ruska ofenzivna skupina se po takem nahaja ravno toliko kilometrov južno-zapadno od japonske glavne fronte na Šaho, ali z drugimi besedami: za hrbtom in na levem, zapadnem boku japonske armade.

Ako bodo Rusi napredovali v tej meri — o čemer nam sporoči bližnja bodočnost —, potem bo že z zavzetjem Ljaojana blizu japonska katastrofa. Če pa se ruski ofenzivni skupini to ne posreči, ne to to še nikakega težkega pomena, ker se more rečena skupina zopet umakniti v prejšnje pozicije, s čemer bi bil vendar dosežen važni strateški namen, da se bo morale težišče Japoncev prenesti na zapadu. (Utemeljevanje v »Edinosti« od 22. januarja).

Umeje se, da bomo prihajajoči dni dobili valj zanimive vesti, izlasti o kavaleriji M. Šbenka, katere število znaša gotovo kakih 30.000 mož, ki bo zopet južno na železnici Anšaučen-Inčev skušala rušiti in razdehati, da bi s tem vlekla na se japonska ojačenja in da bi s tem podpirala gori rečeno Kuropatkinovo črto proti Ljaojanu.

Seer pa bi priporočili čitateljem, naj še enkrat čitajo naše razprave od 11. t. m. sem, ker tako si bodo lažje predstavljali sedanjo situacijo.

Celjska slovenska gimnazija.

Prejeli smo: Z ozirom na enako naslovljeno notico v »Slovenskem Gospodarju«, kjer se trdi, da je celjski naš prvak prodal vladi stavbišče v Gaberjih za celjski slovenski gimnazij, blagovolite prebrati sledeče:

Ali sloni gorenja vest na resnični podlagi, ali pa je le zlobna izmišljotina, namenjena v to, da provzroči, da se Slovenci zopet prično praskati med seboj, ter tako zamude priliko, da bi z dostojnim skupnim nastopom kaj dosegli — o tem ne moremo izreči danes nikake sodbe.

Toliko pa rečemo: ako bi voditeljji Slovencev pripustili, da se slovenski gimnazij premesti iz mesta Celja v kakšno bližnjo vas, in ako bi, oprti na maso vsega slovenskega naroda, ne poizkusili vseh zakonitih sredstev, da to preprečijo, potem bi se jih opravičeno smelo imenovati v tej stvari zapeljivce slovenskega naroda.

Kajti po vsem svetu so vsja učilišča v mesih, v središčih večih okrajev. Lepo število nemških srednjih šol se nahaja v avstrijski državi v nemških mestih.

In kakor bi vlada pod nobenimi pogoji ne pripustila, da se te nemške šole vržejo iz pomerja dotičnih mest, po istem načelu se moramo mi po robu postaviti šovinizmu celjskih Nemcev glede slovenske gimnazije.

»Kajti, kar izhaja na neodklonljiv način iz logike dejstev, in kar se, brez nasilja proti obstoječim zakonom, izvršiti mora in ni smeti opustiti: to mora ravno vršiti vsaki minister, pa če je kakor »voditelj stranke« še tako glasno protestiral proti temu.

»Slovenskega spodnjega gimnazija v Celju nis« zakrivil« ne strokovni minister v Tarife ovem kabinetu, baron Gautsch, ne z nemško-liberalnimi ministri koslirani parlamentarni minister Madeyski, in slednjič tudi ne njegov provizorični naslednik, »voditelj« ministerstva za nauk, Rittner, ampak

realni odnošaji, ki so morali siliti vsako vlado, da za slovenski naraščaj, nahajajoč se v zadostnem številu, vposobljeni za viši študij, o bstoječim zakonom primerne preskrbi slovenski gimnazij. Če so se radi tega od nemške strani oglašali z rekriminacijami proti pojedinim ministrom, potem se te rekriminacije obračajo na čisto krivo adresu: iste bi se mogle obrniti k večemu proti slovenskemu prebiti v lastvu spodnje Štajarske, ker daja to liko število za viši študij usposobljenega naraščaja, v čemer pa, kakor znano, ni smeti v moderni državi omejeati državljanov od strani države.

»V bizarno zahtevo pa, naj se tokov učni zavod ne otvori v za to sposobnem središču spodnje Štajarske, marveč v kaki slovenski vasi ali trgu, v tako zahtevo ne bi mogla privoliti nobena vlada, ki spoštuje samo sebe.

Tako pše profesor Gumplovicz v svoji »Oesterr. Reichesgeschichte«, str. 248.

Temu nimamo danes nič več dodati. Prosimo pa vse slovenske liste, naj vodijo polemiko o najvažnejših slovenskih zahtevah nekoliko — dostojnejše, stvarnejše in mirneje, nego je to opazovati zadnja leta. In vseh bi več doma in zneaj. R.

Poraz liberalne stranke na Ogrskem.

Če smo včeraj rekli, da delujejo rezultati volitev na Ogrskem kakor velika senzacija, pa moremo reči danes, da se z vsako vestjo, ki prihaja z Ogrskega, veča in veča ta senzacionalni značaj. Če uvažujemo, da je liberalna stranka na Ogrskem vladala vesmočno skozi mnogo let, da je slavila neštivilno zmog, da je v zavesti svoje nezlomljive moči mogla provocirati na vse strani: narodnosti, cerkev, vso našo polovico monarhije, dinastijo samo, in da se je nje moč in veljavnost razvila toliko, da je mogla drzno posezati tudi v notranje stvari Avstrije, da je imela mlatone odločni besedo o imenovanjih in padih avstrijskih ministrstev — ako uvažujemo vse to, moramo že reči, da izid volitev ne pomenja samo poraza za to stranko, ampak najhujši moralni in materialni polom. To je pravi sodni dan, grozen padec velike grešnice.

Ta padec je najbolje ilustriran po dejstvu, da je ta stranka glasom današnjih vesti ostala v manjšini že proti Košutoveem samim. Liberalcev je izvoljenih 153. dočim štejejo izvoljenci vseh opozicijskih skupin kakih 240 glasov. Liberalna stranka je pridobila 26 novih mandatov, izgubila pa jih je 86, dočim so Košutoveci pridobili 61 mandatov, izgubili pa le 13. Poraz liberalne stranke spopolnaje še posebno padece ministra za trgovino Hieronymja v Budapešti (v VI. okraju), kjer je bil po dvadnevni borbi izvoljen demokrat Vaszonyi, ki je dobil 4038 glasov, dočim je dobil minister le 3312. N. hče se dvomi, da je po takem polomu demisijski sedanjega ministerstva neizogibna. Le glede časa, kedaj vlada izvede to koalicijske, grede menjenja navzkriž. Nekateri menijo, da pda T. sva svojo demisijsko že v sredo, ko pojde na Dunaj poročat cesarju o položaju. Drugi pa menijo, da pride do tega nekoliko dni pozneje.

Drobne politične vesti.

† Patrijarh P i a v i. »Kölna Zeit.« poroča, da je v Jeruzalemu umrl tamošnj rimo-katoliški patrijarh L u d o v i k P i a v i.

† J u r a j K a m e n a r. V Zagrebu je umrl J u r a j K a m e n a r, bivši narodni zastopnik, ki je v sedemdesetih letih igral veliko politično vlogo.

D r ž a v n o z b o r s k e v o l i t v e n a ogrskem in slovenski kandidati je. Iz Novega Sada poročajo, da je v turško-beojskem okraju izvoljen poslanec s 437 glasovi večine srbski kandidat L j u b a P a v l o v i c. V kulpinskem okraju pa slovaški kandidat Milan H o d ž a, urednik peštanskega »Slovačkega T. ždenika« Z. r j so glasovali tudi Srbi.

Domače vesti.

Občni zbor polit. društva »Edinost«. Za danes popoldne ob 4. uri je sklican občni zbor našega političnega društva, da si izvoli novi odbor. Vsi oni, ki so se bli vdeležili zadnjega rednega obnega zbora, se spominjajo gotovo, kako so vsi ostali ospanjeni vesled prijave, da desedajni predsednik, gospod profesor M a n d i c, ne more vsprejeti več te časti iz posebnih osebnih razlogov.

Zborovalec g. Miklavc je bil dal izraza vseobči konsternaciji. Gosp. Mandić je dolgoročno pred-vedoval našemu političnemu društvu in je s svojo izrazito individualnostjo tako izbrano reprezentiral društvo, da si naša ljudstvo sploh ni moglo misliti javnega zborovanja brez g. prof. Mandića na mestu predsednika. Soglasno je bil tedaj vsprejet predlog, da se volitev vodstva društva odloži, izlasti v ta namen, da se vprašanje predsedništva reši načinom, ki bo najkoristnejši za slovensko stvar v Trstu. Razni važni dogodki so provzročili, da se je sklicanje obnega zbora v namen volitve novega odbora zategnilo dalje, nego se je pričakovalo. Nu, kakor rečeno, za danes popoldne je sklican ta občni zbor, in izršiti se ima čin, od katerega bo v veliki meri zavisto bodoče delovanje in snovanje v narodno-političnem življenju tržaških Slovencev. Povod je torej toliko važen, da opravičuje naše pričakovanje da bo temu činu prisostvovala velika množica tržaških Slovencev. Je pa še drug predmet na dnevnem radu, ki — lahko rečemo — pomenja življensko vprašanje za naš tržaške Slovence. Trenotki so usodni kritični, ki zahtevajo od nas, da solidarnim, jednodušnim glasom reklamujemo to, česar nam treba za našo eksistenco in naš razvoj. Ljubezno do sebe in dolžnost, ki nas veže do skupne domovine, zahteva od nas, da se v teh usodnih trenutkih združimo v tak skupen glas: Zato prosimo rojake, naj pridejo danes popoldne v »Narodni dom«, da skupno damo izraza skupni — slovenski volji.

Smrtna kosn. Iz Čresa nam pišejo: V torek dne 24. t. m. umrl je v samostanu v Prvičluki v Dalmaciji č. g. F r a n S a b l i c, duh. pomočnik v Čresu v najlepši mladeniški dobi 30 let. Pokojni je že mnogo časa bolehal ter je bil odšel v Dalmacijo, da si ob tamošnjem milem podnebjem pridobi zgubljeno zdravje, kjer ga je pa zatekla neusmiljena smrt in nam je takorekoč odtrgala njega, ki je bil tako blaga in za narodno stvar vneta duša, ki si je kakor voditelj tukajšnjega »Gospodarskega društva« in posojilnice pridobil neprecenljivih zaslug. Pokojnika nikakor ni oviral njega svečeniški stan, da ne bi bil budil in razvijal narodno idejo med tukajšnjim zapuščenim narodom ter ga povzdigal v moralnem in materialnem pogledu. Da, dragi Frane, težka in velika je naša izguba in neadomestljiv si nam ti med našim narodom. Mi pak, Tvoji prijatelji, ne moremo drugega, nego da ti kličemo iz duha: Slava Tvojemu spominu! Duši Tvoji pak večni mir in pokoj!

»Preporod hrvatske književnosti« V bralni sobi »Slavjanske Čitalnice« izložena je slika glasovitega hrvatskega slikarja prof. Bukovca, ki je naslikana na zagrijalju hrvatskega narodnega gledališča v Zagrebu in ki predstavlja preporod hrvatske književnosti. Ta slika je remek delo največjega živečega hrvatskega slikarja in nobena količkej imovita slovenska ozir. hrvatska družina ne bi smela biti brez nje. Dobiva se pri tvrdki: P e t a r N i k o l i c — Zagreb — Illica, a stane 50 kron, ki se lahko plačujejo v mesečnih obrokih po K 5.

Ob takojšnjem plačilu vse kupne cene se dobiva 10% popusta.

Plesna zabava, ki jo priredi dne 1. svečana t. l. hotelier gosp. Dolničar svojim gostom in po teh uvedenim osebam v veliki dvorani »Narodnega doma«, obeta biti zelo zanimiva. Ne samo v krogih tržaških Slovencev, temveč po vsej okolici in po Krašu je med znanci zanimanje za to zabavo. N a b r e ž i n s k o p e v s k o d r u š t v o »N a b r e ž i n a« je zagotovilo svojo udeležbo korporativno in tako bomo zopet enkrat imeli priliko poslušati predvno pevanje nabrežinskih slaveev, kajti ne dvomimo, da bi med odmorom kse ne zapeli. Iz Sežane pride, kakor se čuje, tudi več rodoljubov, takisto iz drugih krajev Kraša. Ker bo na plesu svirala znana godba domačega pešpolka, bo s tem gotovo ustrezno tudi čestilec Terpsihore. Kar se dostaja dobre, pristne pijače in okusnih jedi, jamči že oseba gosp. Dolničar sama za to, da gotovo ne bo nikakih nedostatkov v tem pogledu. Na večer omenjenega dne naj torej nihče, kdor ta dan sploh misli iti na kako zabavo, ne zamudi lepe prilike in naj se udeleži te zabave, kjer se bo, svoj med svojimi, po pristno domači navadi gotovo izborna imel.

Desetletnica trgovskega plesa. Iz trgovskih krogov smo prejeli: Dne 2. februarja t. l. bo seer skromna, vendar za slovensko stvar v Trstu pomenljiva desetletnica.

Na goriomenjeni dan leta 1895 vršil se je v takratni telovadnici »Tržaškega Sokola«, v ulici Farneto, prvi ples slovenskih trgovskih pomočnikov. V odseku za ta prvi ples so bili sledeči gospodje: Plesničar, Klun, Natlačen, Furlan, Šircs, Šmidt in Grižon.

Iz tega skromnega pričetka rodila se je leta 1898 »Zveza slovenskih trgovskih pomočnikov«, iz katere je pozneje nastalo sedanje »Trgovsko izobraževalno društvo«.

Za drugi ples trgovskih pomočnikov prenešen je bil iz »Sokolove« telovadnice v elegantnem štilu v redutno dvorano »Polileama Rossetti«, a od tam leta 1899 v gledališče »Armonia« (Goldoni). Kedo udeležencev se ne spominja z veseljem teh vsakoletnih plesov, kjer je dobilo zabave vse, bilo staro ali mlado? Da, iz malega raste veliko! To opazujemo z veseljem tudi na našem izobraževalnem društvu. Pred desetimi leti skromni pričetek — oranje ledine, a danes vidimo že lep kos obdelanega polja. — Komu je na srcu razvitek tržaškega Slovenstva in kdor se zaveda, kako velikega pomena je trgovski stan posebno za naš narod tu ob Adriji, mora se od srca radostiti tega napredka.

Ne smemo pa pozabiti onih, ki so pred desetimi leti prvi zasadili drevo v pusto ledino in nam vstvarili to, na čemer danes nadaljujemo in napredujemo. In gotovo gre tukaj v prvi vrsti hvala gospodu Vekoslavju Plesničarju, kajti po njegovi inicijativi položen je bil temelj današnjemu poslopju. On je bil prvi predsednik društvu, ki mu je načeljeval do lanskega leta.

Z marljivostjo in požrtvovalnostjo vstvarili so on in zvesti mu tovariši podlago, na kateri se razvija danes »Trgovsko izobraževalno društvo«. Vstvariteljem tako važnega društva izrečena naj bo ob skromni desetletnici: prisrčna zahvala!

»Trgovskemu izobraževalnemu društvu« pa kličemo, ko letos prvič nastopi se svojim obligatnim vsakoletnim plesom v prostorih »Narodnega doma«: živi in razvijaj se!

Za veliki narodni ples na korist družbe sv. Cirila in Metodija, ki bo dne 25. februarja v »Narodnem domu«, raste zanimanje z vsakim dnem. Slišimo, da pridejo na ta ples tudi gostje iz bližnje Istre in Kranjske. Vse obeta torej, da bo dan 25. februarja prava manifestacija slovenskega patriotizma, najslavesnejši izkaz simpatije do te naše najzaslužnejše institucije, konečno — je li potrebno povedati — eden najzabavnejših večerov, kar jih je bilo prirejenih v zadnjih letih.

Odborniki za veliki narodni ples za družbo sv. Cirila in Metodija so naprošeni, da se udeležijo odborove seje, ki se bo vršila v ponedeljek dne 30. t. m. ob 9. uri zvečer v prostorih »Slavjanske Čitalnice«.

O d b o r.

»Delavsko podporno društvo« v Trstu vabi na veliki ples, ki bo v soboto dne 4. februarja 1905. v koncertni dvorani »Narodnega doma« in v dvorani »Tržaškega Sokola«. Svirala bosta dva orkestra. Vsaki udeleženec bo imel pravico plesati v eni ali drugi dvorani na izbero. Blagajna se odpre ob 8. uri zvečer; začetek ob 9. uri in traja do 4. uri zjutraj. Vstopnina 1 K za osebo, brez izjame.

Ker je čisti prebitek velikega plesa namenjen v podporo bivšim članom in revnim udovam bivših členov tega društva, se preplačila hvaležno vsprejemajo.

Za veliko slovansko simfonično akademijo (posvečeno Dvořaku in Smetani) ki bo, kakor že znano, v četrtek na svečano, dne 2. februarja, se vdobivajo vstopnice in sedeži počeni od danes pri vratarju »Narodnega doma« (glavni vhod.)

Vstopnice stanejo, kakor je bilo že javljeno, 1 krono v prtiličju in 60 stotink na galeriji. Sedeži v prtiličju 1 krono, na galeriji pa 70 st. (brez razlike.)

Ples pekovskih pomočnikov. V naši gledališni dvorani v »Narodnem domu« se je sinoči prvokrat častila Terpsihora, boginja plesa. Ples pekovskih pomočnikov je vspeh izborna. Ob sviranju skoro izključno slovanskih komidov je rajala naša mladina v okusno okrašeni dvorani. Prvo četvorko je plesalo 50 parov, a ples »Les varietes parisiennes« plesalo 10 parjev. Ples je vodil gosp. Umek.

Družba sv. Cirila in Metodija je vsprejela od g. Uroša K e r s n i k a, kakor zalagatelja družbenega šampanjca prispevek 192 K, torej v razmerju z d sedaj slabim prometom tega šampanjca znatno svoto. Ko-

Manufakturna trgovina
Ambrosich & Modricky
 TRST - ul. Belvedere 32 - TRST

Fuštanj za krila širok 90 cm po 36, 42 novi.
 Fuštanj veleur od 27 novč. dalje, bel, siv in
 piquet fuštanj. Kotenina bela in siva. Maje, šinji
 in rute. Odeja od volne ali bombaža. Preginjala
 preproge za mej postejo. K-avate, srajce za
 moške in ženske. Krila, nogavice, čipke in žamet,
 kakor tudi raznovrstne drobovije.

Novo prodajalnice jestvin,
 založeno z blagom prve vrste kakor kava, sladkor,
 olje, mila, belo in turško moko, otrobe itd. itd.
 priporoča **Andrej Šuc**

Trst, ul. Media 56 (zraven ul. Rossotti) Trst.

V gostilni „Ai Bagni Russi“
 ulica Giulia št. 8

bo v dne 29. t. m. in vsako nedeljo in praznik

koncert

se sodelovanjem

hrvatskih tamburašev v narodni noši.

Novost za Trst!

Začetek ob 6. uri zvečer. — Prost ugod.

Toči se prve vrste domača, istrska, dalmatinska
 in vipavska vina ter Steinfeldsko pivo. Kuhinja do-
 mača vedno preskrbljena z gorkimi in miznimi jedili.

Za obilen obisk se toplo priporočata

zakonska KAN

lastnika.

Anton Zlobec

TRST — Campo S. Giacomo št. 16 — TRST

(zraven cerkve)

priporoča cenjenemu občinstvu v mestu, okolici in

na deželi svojo novo otvorenjo

ZALOGA OLJA, KISA, MILA itd.

na debelo in drobno ter po najnižjih cenah.

Svoji k svojim!

Leon Fano TRST

ulica Nuova 42

zlatar in draguljar

prodaja, kupnja in zamenjuje zlatanino, sre-

brnino in dragulje; sprejema poprave po

najzmernejših cenah ter prodaja na mesečne

obroke proti solidnemu jamstvu.

Moderci Viktorija in Radikal.

po 50, 170, glid. 1.25, 1.30, 1.50,
 1.80, 2.20 3.— in 4.20

VELIK IZBOR

vseh predmetov za jesen in zimo.

Volneno blago vseh vrst in različnih ce 1 tudi

za moške, ali tenke obleke, barhant bei in barvaa

židane in volnene šerpe za ženske, zimske rokavice

plet ne ali od kože, volnene bo nbaževne in barhantne

jope in spojine blače itd. ter različno perilo

Jakob Klemenc,

manufakturna prodajalnica

TRST — ul. S. Antonio št. 1. — TRST

Na zahtevo franco vzorci in ceniki.

Tomazeva žindra
 (na debelo in drobno)
Nova krma „Melassit“
 za konje, vole, krave, prašiče.
 Kilo po 20 stotnik. Vreče od 50 kg. K 8.
 Prodaja
HUBER & Comp. v TRSTU
 v ulici Madonnina Stev. 7 (nasproti bivšemu parnemu mlinu).

Manifakturna tvrdka BERTOLI & SBUELZ
 Piazza Barriera vecchia 2 in ul. Nuova 38 (naspr. palači Salem).
 ponuja za zimski čas
 fuštanj veleur z novimi risanji od 25 novč. više
 kotenina navadna za rjuhe . . . 13 " "
 bela . . . 18 " "
 bom' ažna flaneleta . . . po 18 " "
 Velika zaloga žepnih rut, volnenih in svilenih ovratnic
 Diakaste zimske srajce za moške in ženske.
 Bogat izbor najfinejšega blaga za ženske obleke, vse po konkurenčnih cenah.
 Filijalka ul. Nuova št. 38

Narodni kolek je
vdobiti pri upravi
„Edinost“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
 TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
 MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH ZAHTEVAH
 KATALOGI BREZPLAČNO.

Tržaška posojilnica in hranilnica
 registrovana zadruga z omejenim poroštvom.
 Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 952.
 Vhod po glavnih stopnicah.
 Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruge in jih obrestuje po 4%.
 Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po 1 krono.
 Posojila daja samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjice po 6%, na
 zastave po 5 1/2%.
 Uradne ure: od 9.—12. dopoldne in od 3.—4. popoldne.
 Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
 Ima najmoderneje urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.
 Poštno hranilnični račun 816.004.

KONSTANTIN RUBINIK
 Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3.
 Sprejema prekladanje in čiščenje svetilk na plin ob času selitve. Neprekosljive
 plinove mrežice. — Vsakovrstni pripadki za razsvetljava.
 Narčbe za popolno čiščenje stanovanj.

Po visokoj kr. zemaljskoj vladi proglašena ljekovitom
 vodom rudnicom
Apatovačka kiselica
 naravna a-kaličko muriatična litijska kiselica, vrlo bogata ugljičnom ki-
 selinom izvr tno: **popud kristala čisto stolno piće.** — Glasoviti
 liečnički auktoriteti prepisuju ovu kiselico s najboljim uspjehom kod
 svih bolesti p obavnih organa i grkljana proti uloz ma i reumi, kod že-
 ludačnog, pluć og, grlenog i svih drugih katara proti hemeroidima (zlat-
 noj žili), kod boli bubrega, mjehura, kamen-a, šećerne bolesti, zrnatih i
 nateklih j-ta a, žgaravice i mnogih drugih bolesti. Prokušano izvrstno i
 nenadarkljivo sredstvo kod spolnih i mnogih drugih ženskih bolesti.
 Analizirše ju prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorski savjetnik i kr.
 pr. f. dr. S. Bošnjaković.
 Nagradjena na mnogim velikim strukovnim izložbama sa
 15 zlatnih medalja.
 „UPRAVITELJSTVO VRELA APATOVAČKE KISELICE“
 ZAGREB, Ilica br. 17.
 Dobiva se u svim liekarnama, trg. mirodija, restauracijama i gostionama.
 Glavno zastupstvo za Trst i Istru: **Johannes Kligenberg & Comp.**
 u Trstu ul. Giorgio Galatti št. 6, I.

„Al Trifoglio“ Niko von Perrelli
 TRST — ul. Valdirivo 25 — TRST
 (zraven zaloge butelj g. Hackerja.)
 Izbera vsakovrstne perutnine, puranov, rac, gosij, piščancev
 in piščet, divjačine ter okajenega mesa iz Prage in Gradca.
 Izvoz jajc, divjačine in volovskega mesa.

Varstvena znamka: „SIDRO“
LINEMENT. CAPSICI COMP.
 nadomestek
pain ekspelerja
 je pripoznano kot izvrstno, bolečine bla-
 žeče mazilo; dobiva se po 80 stot., 1-40 K in
 po 2 K v vseh lekarnah.
 Pri vkupovanju tega povsod preljubljenega
 domačega zdravila naj se pazi edino le na ori-
 ginalne steklenice v zavitkih z našo varstveno
 znamko „SIDRO“ iz Richterjeve lekarnne in le
 tedaj je gotovo, da se sprejme originalen izdelek.

Richterjeva lekarna „pri zlatem orlu“
 PRAGA, Elizabetno ulico št. 5, nova.
 Dnevno razpošiljanje.

Pekarna in sladčičarna z lastno tovarno biškotov
Josip Mreule
 TRST — ulica Molin Grande št. 32 — TRST
 3 krat na dan svež kruh, raznovrstne moka prvih
 ogrskih mlinov, fine vina v buteljkah, sladčice itd.
 Sprejema naročbe za sladčice.

Ivan Koschel
 prodajalnica jedilnega blaga
 TRST. — Trg Barriera vecchia 8 — TRST.
 Prodaja na debelo in drobno. Moka prvih mlinov
 Ogrske in Levanta. Otrobi. Oves. Testanine tu in
 inozemske itd. itd.

Češko gosje perje!
 po ceni
 5 kg.: novo sku-
 bljeno K 9.60
 boljše K 12.—
 beli mehki puh, skubljeno K
 30.— K. 36.—
 Pošilja franco po povzetju.
 Zamena ali povrnitev dovoljena
 proti povrnitvi poštnih stroškov.
 Benedikt Sachsel, Lobes 183.
 pošta Plzen, Češko.

Svetovna panorama
 ulica Torrente 11 (trivogalna palača)
 odprta vsak dan od 10. predp. do 11. ure zvečer
 Od 29. jan. do 4. februarja:
Poetično potovanje po
 Švediji.
 Krasni razgledi na mesta, spomenike, jezera in kanali.
 Vstop 30 st., vojaki in dečki 20 st.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA
 vpisana zadruga z omejenim jamstvom.
 v Gorici
 Gosposka ulica hšt. 7., II. nadstr.
 v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsakega
 če tudi ni član društva in se obrestu-
 jejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni
 davek.
 Posojila dajejo se samo članom in sicer na
 menjice po 6% in na uknjižbo po 5 1/2%
 Uraduje vsaki dan od 8. do 12 1/2 ure pop.
 razven nedelj in praznikov.
 Stanje hranilnih vlog leta 1904 K 1.485.607.11
 posojil " " " " 1.573.842.34
 glavnih deležev " " " " 112.720.—
 Poštno-hran. račun št. 837.315.

Pekarna, sladčičarna in tovarna biškotov
Vinko Škerk
 TRST — ulica Acquedotto št. 15 — TRST
 Filijalka v ulici Miramare št. 13
 Raznovrsten kruh, moka prvih tovarn, sprejema na-
 ročbe na najlnejše pecivo ter dostavlja kruh na dom.
 Za obilen obisk se toplo priporoča cenj. občinstvu.

Ivan Petelin
 tovarna testenin
 TRST
 ul. S. Francesco d' assisi 47.

== Zahtevajte pri nakupu ==
Schicht-ovo štedilno milo
 z znamko „JELEN“
 Ono je **zajamčeno čisto** in vsake brez škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu
 neškodljivo milo naj pazi dobro da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.
JURI SCHICHT, USTJE na LABI. Največja tovarna te vrste na evropskem ozemlju. **Vdobja se povsod!**

Varstvena znamka.